Dziennik Powszechny

We CZWARTEK dnia 20 Października 1831 roku. Nro 286.

Część Urzędowa.

Jenerał Maior Pęcherzewski *Kammendant Miasta Stołecznego Warszawy.*

Gdy z pomiędzy 540 Officerów z woyska Polskiego, którzy się do wyiazdu z Warszawy podali, iedni, lubo odebrali bilety do tego potrzebne, do tąd nieopuścili miasta, inni się nawet po takowe ieszcze niezgłosili; uwiadamiam tychże Jchmość Officerów, aby dany w tey mierze rozkaz niezwłocznie dopełnili; w razie bowiem przeciwnym sami sobie przypisać bępą musieli, gdy surowsze przeciw nim środki przedsięwziętemi zostaną.

Właściciele domów, ich Murgrabiowie lub lokatorowie, u których wzmiankowani Officerowie maią zamieszkanie, unikaiąc odpowiedzialności za przetrzymanie ich u siebie, maią natychmiast donosić o ich pobycie Kommissarzom Cyrkułowym, którzy są w obowiązku dopilnowania skutku powyższego rozporządzenia.

Listę imienną Officerów, którzy wyiechać maią z Warszawy znaydą PP. Kommissarze Cyrkułowi w Ratuszu Głównym w Biurze Vice-Prezydenta.

Urząd Municypalny Miasta Stołecznego Warszawy.

W dniu 15 b. m. i r. podrzucone zostało w Domu pod Nr. 268 przy ulicy Freta w sieni na wschodach, dziecię płci żeńskiey, około pół roku mieć mogące; wzywa więc osoby maiące wiadomość o Rodzicach lub sprawcach podrzucenia, aby takową do wydziału Policyi nadesłać zechciały.

w Warszawie d. 17 Paźdz. 1831 r.

Referendarz Stanu Vice-Prezydent.

Gerlicz.

S. *Ołowski.*

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

Reient Kancellaryi Ziemiańskiey Woiewództwa Kaliskiego.

Przez zgon Maryanny z Podbowiczów Sendzimirowey, w dniu 26 Kwietnia r. b. zmarłey, otworzyło się postępowanie spadkowe, o którem donosząc podpisany Reient, zawiadamia ninieyszem: iż do przeniesienia, na imie iey spadkobierców, tytułu własności połowy possessyi w Kaliszu pod Nrem 495 położoney, do teyże zmarłey Sendzimirowey należącey, termin sześciomiesięczny na dzień 19 Stycznia 1832 roku w Kancellaryi Ziemiańskiey woiewództwa Kaliskiego przeznaczony został.

Kalisz dnia 13 Lipca 1831 r.

Franciszek *Nowosielski.*

LICYTACYE i SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

Prezes Kommissyi Województwa Podlaskiego.

Podaie ninieyszym do wiadomości, iż licytacya na wydzierżawienie dochodów konsumcyynych z Miast poniżey wyrażonych na rok 1832 i następne lata, odbędzie się w Biórze Kommissyi Woiewódzkiey w terminach iak następuie:

		dnia 14 Listopada r. b.				
1.	z Miasta	Żelechów	od sum. zł.		16000.	gr. —
2.	—	Łuków	—	—	22002.	— —
3.	—	Biała	—	—	12500.	— —
4.	—	Kock	—	—	11500.	— —
5.	—	Sokołów	—	—	10400.	— —
6.	—	Paryszew	—	—	6204.	— —
		dnia 15 Listopada r. b.				
7.	—	Radzyń	od sum. zł.		10000.	— —
8.	—	Miedzna	—	—	1487.	— 18.
9.	—	Mokobody	—	—	1650.	— —
10.	—	Wodynie	—	—	850.	— —
11.	—	Ruska-strona	—	—	792.	— —
12.	—	Kossów	—	—	3310.	— —
		dnia 16 Listopada r. b.				
13.	—	Sterdyń	—	—	2368.	— —
14.	—	Węgrów	—	—	17500.	— —
15.	—	Adamów	—	—	2412.	— 24.
16.	—	Bobrowniki	—	—	2111.	— 6.
17.	—	Stężyca	—	—	1451.	— 6.
18.	—	Łaskarzew	—	—	4700.	— —
		dnia 17 Listopada r. b.				
19.	—	Stoczek	—	—	3200.	— —
20.	—	Kodeń	—	—	5185.	— 15.
21.	—	Łomazy	—	—	4506.	— —
22.	—	Piszczac	—	—	2624.	— 24.
23.	—	Konstantynów		—	2765.	— 18.
24.	—	Łosice	—	—	6000.	— —
		dnia 18 Listopada r. b.				
25.	—	Samak	—	—	3730.	— —
26.	—	Łysobyk	—	—	2275.	— 6.
27.	—	Włodawa	—	—	15102	— —
28.	—	Horodyszcze		—	1151.	— 18.
29.	—	Siedlce	—	—	32867.	— 18.
30.	—	Sławatycze	—	—	4100.	— —
		dnia 21 Listopada r. b.				
31.	—	Parczew	—	—	10000.	— —
32.	—	Ostrów	—	—	6062.	— —
33.	—	Macieiowice	—	—	3778.	— —
34.	—	Kol. Sobienie Jeziory			876.	— —

Wreście dochody konsumcyyne z miast poniżey tu domieszczonych wydzierzawione będą przez licytacyą na risico dzierzawców d. 21 stycznia r. b. w biórze Kommissyi woiewódzkiey z powodu: iż dzierzawcy ci, ani rat dzierzawnych niepłacą, ani na zasadzie postanowienia z daty 30 grudnia r. z. dzierzawy nie zrzekli się a mianowicie:

35.	Z miasta	Liw	od summy złp.	4,125	gr. 18
36.	—	Garwolin	— — —	4217	
37.	—	Osieck	— — —	3105	— 6
38.	—	Mordy	— — —	3696	

Warunki licytacyi utrzymuią się też sume, iakie ogłoszone zostały w numerze 20 dziennika woiewódzkiego z r. 1830 z tą odmianą, iż dochody konsumcyyne z miast, w których takowe na zasadzie rozporządzenia z d. 30 grudnia r. z. pobierane były, o tyle w zwyż do licytacyi pro praetio fisci podane będą, o ile takowe na zasadzie wspomionego przepisu podwyższeniu uledz powinny; o czem Prezes Kommissyi woiewódzkiey przed terminem licytacyi ze śledztw zarządzonych przekonać się nieomieszka.

Siedlce d. 12 października 1831 r.

Starnalski.

Za Sekretarza Jlnego

Moszyński.

Prezes Kommissyi Województwa Podlaskiego.

Zawiadamia ninieyszem, iż licytacya na wydzierżawienie dochodu z koszernego na rok 1832, poczynaiąc od summy złp. 130,430. wyraźnie złotych polskich sto trzydzieści tysięcy czterysta trzydzieści, odbędzie się w Biórze Kommissyi Woiewódzkiey dnia 22 Listopada r. b. — Jeżeliby Pretendentów do dzierzawy tych dochodów na ogół z całego Woiewództwa nie było, wydzierżawienie takowych nastąpi z miast, powiatów i okręgów, iak następuie:

1.	z Miasta Siedlec i Powiatu Siedleckiego, poczynaiąc od summy		złp.	19,512.
2.	z Miasta	Kossów	—	1,350.
3.	—	Sterdyni	—	306.
4.	—	Węgrów i Liw	—	7,100.
5.	z Powiatu	Węgrowskiego	—	3,600.
6.	z Miasta	Sokołów	—	4,100.
7.	—	Macieiowice z parafią		1,200.
8.	—	Bobrownik z wsią Ryki		2,772.
9.	—	Garwolina z parafią		5,055.
10.	—	Żelechowa	—	9,360.
11.	—	Łuków	—	10,863.
12.	—	Terespol	—	3,941.
13.	—	Kodeń	—	1,860.
14.	—	Piszczca	—	600.
15.	—	Łomazy	—	1,880.
16.	—	Sarnaki	—	750.
17.	—	Janów	—	1,800.
18.	—	Konstantynów	—	1,100.
19.	—	Łosic	—	2,800.
20.	—	Biała	—	8,000.
21.	—	Radzyń z parafią	—	4,279.
22.	—	Kock i Serokomla z par.		4,060.
23.	—	Łysobyk	złp.	640.
24.	—	Parczew z paraf.	—	4,421.
25.	—	Sławatycze	—	1,000.
26.	—	Wisznice z parafią	—	1,200.
27.	—	Wohyń z Komarówką bez parafian	—	1,540.
28.	—	Ostrów i Sosnowica z par.		2,060.
29.	—	Włodawa z parafianami		7,805.
30.	—	Międzyrzec	złp.	14,476.
		Co czyni razem	złp.	130,430.

Warunki licytacyi są następujące.

1. Każdy pretendent na pewność dotrzymania offerty, obowiązany iest złożyć gotowizną lub w listach zastawnych vadium iednomiesięczney racie wyrównywaiące, vadium takowe utrzymuiącemu się przy licytacyi, na rachunek kaucyi przyiętem, nieutrzymuiącemu się zaś natychmiast powróconem będzie.

2. Pretendenci nieposiadaiący maiąku nieruchomego, prócz vadium złożyć powinni dowody odpowiedzialności, lub vadium dwumiesięczney racie dzierżawney odpowiednie.

3. Cz s trwania kontraktu dzierżawnego, do uznania Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu należeć będzie.

4. Utrzymuiący się przy licytacyi, obowiązany iest do dotrzymania warunków protokółem licytacyinym obiętych, tak iak gdyby formalny kontrakt zawarł, i podlega tym samym skutkom, iakie z niedotrzymania kontraktu spadać na niego mogą.

5. Pluslicytant przy sporządzeniu kontraktu dzierżawnego złożyć będzie obowiązany na zabezpieczenie skarbu kaucyą, dwumiesięcznym ratom dzierżawnym wyrównywaiącą, w gotowiźnie lub, w listach zastawnych, alboli też hypoteczną, dostatecznie skarb zabezpieczaiącą.

6. Dzierżawcy dochodu koszernego nie będzie wolno wysyłać na wsie rzezaków licencyonowanych, iak tylko w te mieysca, gdzie rzeź na przedaż iest dozwoloną.

7. Gdyby dochody z koszernego więcey iak iedney osobie za iednym kontraktem wydzierżawione zostały, solidarność bez odwoływania się ieden do drugiego wyraźnie w kontrakcie zastrzeżoną będzie, tak iżby skarb w czasie żadnego nie doznał zawodu.

8. Kontrakt dzierżawny sporządzony będzie w formie administracyiney, do którego tylko papier stępla szacunkowego pluslicytant dostarczy, nadto koszta obwieszczeń i portori należą do plus licytanta.

9. Jeżeli dla braku konkurrentów, ryczałtowe wydzierżawienie koszernego z całego Województwa nie będzie mogło nastąpić, i wydzierżawienie to odbędzie się na kahały, powiaty i oddziały wyż wymienione; w takim razie oddziały te składać się będą z tych samych części iak to w roku bieżącym ma mieysce.

10. Warunki do kontraktu każdego czasu pretendentom w Biórze Kommissyi Woiewódzkiey przeyrzeć iest wolno.

Ninieysze obwieszczenie urzędy skarbowe między kontrybuentami upowszechnić, Burmistrze zaś miast w szkołach żydowskich i w rynku każdego miasta po trzykroć ogłosić, oraz dowody ogłoszenia przy rapportach stósownych w przeciągu dni 8miu Kommissyi Woiewódzkiey nadesłać są obowiązani.

Siedlce dnia 13 Października 1831 roku.

Starnalski,

Za Sekretarza Jeneralnego,

Moszyński.

Sekretarz Jeneralny Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu.

Podaie do publiczney wiadomości, iż w dniu 25 Paźdz. r. b. o godzinie 10 przed południem odbyć się ma w Sekretaryacie Ieneralnym Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu licytacya in minus na podięcie się uskutecznia druków dla teyże Kommissyi, poczynaiąc od dnia 1 Stycznia r. 1832.

Warunki kontraktu oraz wiadomość zbliżoną o rodzaiu i ilości wyrabiać się maiących druków, powziąć można każdego dnia w Składzie Głównym Druków i Formularzy, mieszczącym się w pałacu Kommissyi Skarbu, w godzinach przed południowych od 9 do 1.

w Warszawie d. 19 Paźdz. 1831

Miniewski.

Część Nieurzędowa

POLSKA

z Warszawy 20 Października

— Radca stanu Sumiński objął iak dawniey urzędowanie w Kommissyi rządowey spraw wewnętrznych i Dyrekcyą Poczt.

— Podpułkownik Kiwerski i Kapitan Bortkiewicz, których N. CESARZ i KRÓL nayłaskawiey uwolnić raczył w Petersburgu, wrócili do Warszawy.

— Za listy zastawne, w papierach z 3 kuponami, daią zł. 85 gr. 15, żądaią 86. Za Dukata holen: papierami daią zł. 20 gr. 8. — W Berlinie płacono za obligacye udziałowe polskie złp. 333, listy zastawne polskie stały 83 1/2 prócz tego wynagrodzono bieżący procent, co czyni prawie 1/3 na sto.

— W dodatku nadzwyczaynym do gazety Rządowey Pruskiey, umieszczony iest list z Petersburga, daty 12 Września, o cholerze, z którego umieszczamy następuiący wyiątek: „Naylepsi lekarze tuteysi, z których kilku przetrwało trzy epidemie, wątpią, aby przeciwko cholerze wynaleziono specyfikum, a w ogóle przeciwko wykształconey zupełnie, iakiekolwiek skuteczne lekarstwo. Natomiast są tego zdania, że upowszechnienie rozsądnego cenienia niebezpieczeństwa, opatrzenie się stósownemi środkami do iey pokonania i zachowanie należytey ostrożności przekonałyby, iż cholera iest wprawdzie chorobą nayniebezpieczniejszą, lecz nayłatwieyszą do uleczenia i do uniknienia.

— Kommunikacye z Hamburgiem bardzo utrudnione z powodu wybuchłey tam cholery.

— (*Nadesł.*) — W rękopismie biblioteki publiczney 902 in 4to z roku 1404 iest wiersz czeski, który w wydaniu Wacława *Hanki*, bibliotekarza czeskiego narodowego Muzeum, członka królewsko-Warszaw. przyiaciół nauk towarzys. pod tytułem: *Starobyla skladanie pamatka XII, XVstoleti*, z rękopisma publiczney biblioteki pragskiey umieszczony, od 153 do 178 str. zawiera w sobie: *Rady oyca synowi*. Chociaż w przedmowie powiedziano, że ten wiersz porównywany z rękopismem raudnickim, do exemplarza Dalemiła 1459 roku przyłączonym, w obu wszakże na własney ziemi pozostałych rękopismach znalazły się przerwy. Nasz rękopism iest, ile się zdaie, starożytnieyszy, właściwszą ma pisownią, dokładnieysze rymy i wierszów budowę, a nadewszystko szczerby, iakie się w czeskim okazuią, uzupełnia. Ufamy: że przy następnem iedyś wydaniu pamiątek starożytnych czeskiego języka, uwaga na to zwróconą będzie. Nim obszernieysza w naukowym dzienniku iakim, wiadomość o tem umieszczoną zostanie, albo i całkowity opis tey poezyi moralney; obowiązkiem poczytuiąc pracuiących przy wielkich bibliotekach osób, wspierać na wzaiem poszukiwania tego rodzaiu, krótką wzmiankę o tem podaiemy, Ł. G.

ROSSYA

z Petersburga 5 Października.

— NAYJAŚNIEYSZY CESARZ postanowieniami z d. 23 i 25 z. m. udzielić raczył: Dowódzcy pierwszego korpusu piechoty, Jenerałowi Adiutantowi, Jenerałowi piechoty Hrabiemu *Pahlen*, oraz Jenerałowi Adiutantowi, Jenerałowi piechoty Hr. *Toll* order St. Andrzeia; zaś Szefowi głównego sztabu pierwszey armii, Jenerałowi porucznikowi *Krassowskiemu*, dyamentowe ozdoby orderu St. Alexandra Newskiego; Jenerałowi Adiutantowi, Jenerałowi Porucznikowi Xięciu *Gorczakowi* III order Śt. Alexandra Newskiego; Jenerałowi Adiutantowi, Baronowi *Rosen*, i Dowodzącemu drugim korpusem piechoty Jenerałowi Baronowi *Creutz*, order Śt. Jerzego 2 klassy, i Dowódzcy korpusu grenadyerów xięciu *Szachowskiemu* I order Śt. Włodzimierza 1 klassy.

— Jenerał piechoty Bar. *Rosen*, który, iak niedawno doniesiono, otrzymał dowództwo oddzielnego korpusu Kaukaskiego, mianowany został ukazem Jego Cesarskiey Mości z d. 25 z. m. cywilnym i pogranicznym Rządcą Gruzyi, prowincyy Armenii i Kaukazu oraz Gubernii Astrachańskiey.

— Dnia 1 b. m. przybył do tuteyszey stolicy Jenerał Adiutant Wassilczykow.

ANGLIA

z Londynu 8 Października.

— Dnia 5. b. m. przedłożone wreszcie zostały Izbie wyższey papiery, dotyczące sprawę Portugalską. Z powodu toczących się teraz narad względem bilu o reformie, przedmiot ten niewymagał dawniey dalszego rozbioru.

— Pełnomocnicy pięciu mocarstw odbyli przedwczoray w wydziale spraw zewnętrznych trzygodzinną konferencyą.

— Przybył tu z paryża Vice-hrabia *Granville* i widział się przedwczoray z lordem *Palmerston*.

— Podług Brazyliyskich gazet z d. 8 sierpnia, zupełna spokoyność i zaufanie miały bydź przywrócone w Rio-Janeiro. Ministeryum Regencyi wydało odezwę, wyiaśniaiącą zasady, podług których toż ministeryum postępować będzie.

— *Izba wyższa.* Posiedzenie 6 Października. Jeszcze dziś nieukończono dyskussyi nad powtórnem czytaniem bilu o reformie. Przeciw reformie mówili: Hrabiowie *Falmouth* i *Carnarvon*; za reformą, Hr. *Roseberry* i Lord *Plunket*. Hr. *Grey* namienił: iż, gdyby się dyskussya iutro ieszcze (w piątek) nieskończyła, tedy Lordowie zebraliby się w sobotę i to bardzo rano, co iuż zdarzyło się przy bilu o wyzwoleniu katolików. Zgromadzenie rozeszło się w pół godziny po północy.

— Przedwczoray było u Króla ranne posłuchanie, po którem Ich Królewskie Moście powrócili do Windsor.

— Dnia 7 wieczorem. Na dzisieyszem posiedzeniu Izby wyższey wystąpił naypierwszy Lord Wynford z wnioskiem przeciw bilowi o reformie. Kiedy to piszemy nieukończył on ieszcze swego wniosku. Anti-reformiści w City obliczali naprzód, iż drugie czytanie bilu w izbie wyższey odrzucone będzie większością 35 głosów; do tey większości należyć miały i głosy Biskupów. Wiemy iednakże z dobre-

go źródła, iż Biskupi odmawiaią w tey materyi swego głosowania, i chcą zachować poważną neutralność. Mówią także, iż wielu lordów w skutku argumentów wyrzeczonych podczas dyskussyi z bilem, zmieniło swoie zdanie, i wielu się ieszcze spodziewa pomyślnych skutków oczekiwanego głosu lorda kanclerza. Zachował on swoię, iak się w City wyrazaią, „krasomówską artylleryą" na zakończenie. Jeden z tuteyszych dzienników mówi: Jakikolwiek będzie wypadek dyskussyi: pomyślny czyli niepomyślny dla bilu, ministrowie postanowili iuż co maią przedsięwziąć. Niebędą oni ani tak słabi, ani tak nierozsądni, ażeby odstępowali, kiedy ich cały naród wspiera, a przeciw nim walczą niektóre tylko osoby, maiące w tem własny interes. Gdyby izba wyższa odrzuciła drugie czytanie, tedy parlament zostałby natychmiast prorogowanym, iak mówią na sześć tygodni, a do przyszłego posiedzenia mianowanych będzie tylu nowych parów, ile potrzeba do utrzymania reformy. Przy tey kreacyi mieć będą szczególny udział naystarsi synowie parów, którzy są przychylnymi reformie, a tak izba nie przepełni się nowemi parami. Na dzisieyszey giełdzie kupcy szkoccy przedali wielką ilość papierów skonsolidowanych, gdyż obawiaią się, na przypadek odrzucenia bilu, niespokoyności w Edinburgu i Glasgowie.

— Los bilu o reformie, rozstrzygnięty został na posiedzeniu Izby wyższey dnia 7 b. m. Po Lordzie *Wynford*, wystąpił w dniu tym stary Lord *Eldon* iako drugi przeciwnik bilu, który starał się przekonać, iż wszystkie szczegóły bilu są szkodliwe. Skończył on swoię mowę następuiącemi słowy: „Mylordowie! zakończyłem iuż prawie doczesny móy zawód i wkrótce stanę przed Stwórcą, aby mu z niego zdać sprawę. Co w tey chwili z naywiększą otwartością powiedziałem, to iako wiarę mego serca z naywiększą uroczystością usprawiedliwić zdołam. Z bilem tym, powtarzam, niemogłaby istnieć monarchia; tak iest, niemoże on się pogodzić z bytem ustawy angielskiey." Tu powstał Lord Kanclerz i przez kilka godzin mówił w obronie bilu. Wszystkie dzienniki londyńskie twierdzą, że głos ten zrobił szczególne wrażenie na całą Izbę. Lord *Lyndhurst*, który był lordem Kanclerzem za czasów ministeryum Xcia *Wellingtona*, przytoczył słowa z listu, pisanego przez lorda *Brougham*, przed ułożeniem bilu pod rozbiorem będącego, w którym wyraźnie powiedziano, że odebranie prawa do wyborów nie będzie stanowić żadney części nowey reformy. Lord *Brougham* protestował przeciwko przytoczeniu pisma, które mu było skradzione przez służącego, a następnie w dziennikach ogłoszone. Lord Lyndhurst wezwał na koniec Izbę, aby odrzuciła bil, a przez to zasłużyła na wdzięczność Narodu. Lord *Tenterden* (lord Naywyższy Sędzia) oświadczył, iż on iako Sędzia, niemoże bydź obojętnym, kiedy prawa korporacyy czyli to przez przywileie, czyli przez zwyczay nabyte, takiey doznaią pogardy iak w bilu tym. Oświadczył, iż szanuie stany niższe, gdyż sam z nich pochodzi, nigdy iednak niemoże zezwolić, aby im nadano władzę, która nawet przechodzi wszystkie ich dotychczasowe życzenia. Arcybiskup Kantorberyyski przyznał, że ustawa zawiera w sobie niedokładności i anomalie, które poprawić należy; widok ten podziela zapewne cała ławka Biskupów; życzyć wszakże należy, aby się połączyli wszyscy ludzie umiarkowani, dla przedstawienia ostroźnieyszego środka, niż przedstawiony, który zagraża publiczney spokoyności. Zaczęło iuż świtać; w zgromadzeniu usłyszano głosy: „do materyi, do wotowania." Poprzednio iednakże Xiąże *Sussex* odezwał się następuiącymi słowy:

„Powstaię w bardzo nieprzyiaznych okolicznościach, znużony długą i ścisłą uwagą, iaką poświęcałem rozprawie nie tylko teraźnieyszey nocy, ale i nawet podczas pięciu poprzedzaiących. (Rozmowa kilku lordów przerywała głos xięcia). Wistocie przymuszony iestem prosić lordów o grzeczność dla siebie. Niezwykłem utrudzać uwagi ich w pospolitych sprawach i żądam iey tylko przy ważnych pytaniach, ściągaiących się do ustawy, i iak sądzę, do praw i swobód ludu, względem których mam sobie za obowiązek, złożyć ściśle rozważone Votum. Dla tego proszę abyście z pobłażaniem słuchali skromnego zdania osoby, która sumiennie i tylko według przekonania, oświadcza się względem kwestyi. Powiedziałem Mylordowie, że pod niekorzystnemi szczególniey okolicznościami staię przed wami. Sądzę iż wszelkie talenta skoncentrowane w tey izbie, iuż wyrzekły swe zdania względem ważnego, w mowie będącego pytania, i że to iest wielką niekorzyścią, kiedy człowiek bez pretensyi, iak ia, zostaie zmuszonym wystąpić iako mówca w zgromadzeniu zupełnie znużonym; pomiiaiąc i to, iż mi zbywa zupełnie na zdolności do dopełnienia wielkich obowiązków, iakie winien iestem kraiowi i sobie samemu. Jeden z szanownych baronów na drugiey stronie izby uczynił mi honor, iż wymierzy wprost do mnie, swe argumenta przeciwko bilowi, a drugi szanowny i uczony baron, odezwał się dziś wprost do mnie, tak iż widzę się zmuszonym, odpowiedzieć na kilka punktów, które się szczególniey ściągaią do moiey osobistości. Szanowny i uczony baron, który dziś usiłował wywieśdź podług swey zasady pochodzenie mieysc w izbie niższey, udzielił nam pod względem tym bardzo prawdziwych objaśnień, mimo to, wnioski iakie ztąd wyprowadza, wcale nie są prawdziwe. Izba niższa powstała w czasach, w których wiadomości i ukształcenie, mniey były upowszechnione niż teraz, korona miała w ówczas na widoku, iż miasteczka maiące nadane sobie prawa wyborów, stanowić będą szranki przeciwko przewadze baronów. Nie potrzebuię tu dowodzić, że stósunek takowy iuż ustał. Potęga, iakiey korona użyć chciała przeciwko przewadze arystokracyi, może przez okoliczności, przez marnotrawne koncessye korony, przez reformacyą i przez rewolucyą z rąk, którym była przeznaczona, przeszła do rąk przychylnieyszych interessowi korony. Jeżeli wniosek ten iest prawdziwy, tedy przyznaię, iż względem sposobów iakiemi przyyście to zostało uskutecznione, nie iestem zupełnie bezstronnym. Mam zwyczay i poza parlamentem rozmawiać z ludźmi; i właśnie tam dowiedziałem się, że iedynie bil ten zadowolić ich może. Zwiedzam instytuta rzemieślników i wyborne biblioteki iakie posiadaią, i nie mogę się wstrzymać od wyznania, iż ludzie wykształceni w tym stopniu, maią równe prawo iak wy Mości Panowie, do objawiania doyrzałego swego zdania. Ukształcenie bardziey niż cokolwiek bądź innego uszlachetnia człowieka; bardzo się ucieszyłem, gdym słyszał szanownego Lorda Naywyższego Sędziego, szczycącego się niskiem urodzeniem, z którego przez zdolności wzniósł się do teraźnieyszego wysokiego, godnego zazdrości stanowiska. Twierdzę że bil teraźnieyszy, iest ponowieniem, nie zaś nadwerężeniem ustawy. Sądziłbym iż parowie rostropnie postąpią, zrzekaiąc się dobrowolnie posiadania podupadłych miasteczek, których usunięcie bil teraźnieyszy ma na celu. Niesłusznie powiedziano o proiekcie tym, iż iest ułożony w zamiarze urwania listka z wieńca rewolucyi Francuzkiey. Porównanie parów Angielskich z dawną szlachtą Francuzką, uczynione przez iednego z szanownych Lordów, mocno mnie zastanowiło. Parostwo Francuzkie z wyiątkiem 4, lub 5, mężow, bardzo mierne tylko maiątki posiadaiących, nie liczy nad kilkaset lat bytu, gdy przeciwnie parowie Anglii przez swoią dawność stanowią niezawisłą zaporę między ludem i nadużyciami korony. Jako Arystokracya Anglii, mamy obowiązek czuwać, aby prawa ludu nie były nadwerężone, tudzież bronić praw korony. Jeżeliby nieszczęściem bil w mowie będący nie przeszedł, to spodziewam się, że lud uzna dobre chęci, iakie dla niego zostały objawione i cierpliwie oczekiwać będzie przedstawienia podobnego środka, co niezawodnie nastąpić musi. Dostoynościom waszym oświadczam, iż ieżeliby bil ten nieprzeszedł, wkrótce musi przeyść inny, który może bydź mniey korzystnym, i któryby może był wprowadzonym wśród mniey korzystnych okoliczności. Mocno iestem o tem przekonany Mylordowie, iż dzisieysze moie votum, iuż to iako członka rodziny króleskiey, iuż też iako Para, iest szczególniey ważne. Szlachetny i uczony lord wynurzył obawę, iż bil obali ustawę i zniszczy wszelkie korzyści rewolucyi. Zaprzeczam temu! Jedną z zasad rewolucyi, która wzniosła teraźnieyszą dynastyą na tron, było ustanowienie wolney i dokładney reprezentacyi ludu. Opieram się na tey zasadzie. Szczerze żałuię, iż inne osoby, z któremi iestem zaprzyiaźniony, nie zgadzaią się ze mną w tey mierze, lecz nie wątpię dla tego o czystości ich powodów. Co do mnie, zawsze byłem reformistą, iestem nim obecnie i zawsze będę, dopóki bil teraźnieyszy lub inny środek równie skuteczny, nie będzie przyięty. Zarazem pragnę iak naymocniey, aby reforma środkami konstytucyynemi została osiągniona, i aby nie użyto gwałtownych środków do iey uzyskania. Gdyby to nastąpiło, ni tenczas naysilniey wspierać będę Rząd w ich przytłumieniu. Spodziewam się więc, że ieżeliby bil ten został odrzucony, lud wytrwa, ale zachowa spokoyność. Gdyby odrzucenie bilu pociągnęło za sobą iakiekolwiek gwałty, iestem przekonany, iżby się takowych dopuściło tylko pospólstwo, a nie średnie i godne szacunku klassy. W ręku moiem znayduie się dokument przekonywaiący, iż niema przyczyny do obawy iakichkolwiek zamachów klassy średniey przeciwko dobremu porządkowi i istnącym instytucyom. Z dokumentu tego okazuie się, iż na banku angielskim ma pieniądze 264,000 osób takich, których roczna dividenda nieprzewyższa 200 funtów. Umieiętność klass średnich dowodzi i to, iż co tydzień wysyłaią z Londynu 191,170 gazet na prowincye. W okolicznościach takich Mylordowie, mam za obowiązek głosować za powtórnem czytaniem bilu, a mam mocne przekonanie, iż przez to przyczyniam się do dobra kraiu.

Xiąże *Gloucester* oświadczył, iż byłby głosował za bilem, gdyby ten był inaczey ułożony; lecz bil ten niezmierza do reformy, ale zupełnie nową tworzy ustawę. Przekonany, iż przyięcie takiego środka iest połączone z nie-

szczęściem i niebezpieczeństwem i doprowadziłoby do zaburzenia, uważa za obowiązek, głosować przeciwko drugiemu czytaniu. Mówili ieszcze lordowie *Hastings*, *Harewot* i *Barham* za bilem i przeciwko temuż. Poczem lord *Grey* zabrawszy głos, rezumował debatę i oświadczył, iż iakikolwiek będzie los bilu, on nigdy nieopuści króla, dopóki mu będzie mógł bydź użytecznym.

Głosowano; przyczem okazało się przeciwko drugiemu czytaniu bilu obecnych parów 150 zastąpionych przez pełnomocnictwa 49 w ogóle 199; za drugiem czytaniem, obecnych parów 128 zastąpionych 30, razem 158. Większość zatem przeciwko bilowi 41 głosów. Gdy lord kanclerz ogłosił wypadek wotowania, nie postrzegano żadnych poklasków ani nieukontentowania. Zgromadzenie rozłączyło się w nayglębszem milczeniu o godzinie siódmey rano.

BELGIA.

z Bruxelli 9 Października.

— Jego Król. Mość wyiechał wczorey o godzinie 5 z rana do Löwen. Owdowiała Xiężna Sasko-Koburgska udała się o teyże godzinie przez Waterloo do Namur.

— P. *Kaufmann* który z p. Behr wysłany był do Londynu w interessach Rządu, powrócił iuż do Bruxelli. (P. Kaufmann, iak mówią, miał zlecenie zawrzeć układy o pożyczkę, którey iednak niedoprowadził do skutku.)

FRANCYA

z Paryża 8 Października.

— Prefekt Policyi rozporządzeniem z d. 2 b. m. zalecił urzędnikom ścisłe wykonanie rozmaitych policyinych postanowień względem pobytu cudzoziemców w tuteyszey stolicy.

Hrabia *Latour Maubourg*, Poseł przy dworze Neapolitańskim, powrócił na mieysce swego urzędowania.

— Donoszą z Algieru pod d. 21 września: „Kommendant *Huder* przybył do Bona. Oblęgaiący odstąpili od miasta o półtrzeciey mili. Żywności iest tam podostatkiem. Zuaresowie nieprzestaią dawać dowodów męztwa, poświęcenia się i karności.“

— Do ministra spraw zagranicznych przybył wczoray kuryer ze Stambułu.

— Przybył tu Vice-hrabia *Martignac*.

— Donoszą z Bayonny, iż hiszpański okręt, uiął na wysokości San Sebastian statek z pieniędzmi i ważnemi papierami, przeznaczonemi, iak mówią, dla Jenerała *Mina* i wychodźców hiszpańskich.

— *Monitor* zbiia podaną przez *Journal du Commerce* i inne gazety wiadomość, iakoby Rząd w Londynie 1,200 beczek zboża dla zaopatrzenia twierdz w departamentach północnych i Pas de Calais miał kazać zakupić. Twierdze te bowiem z początkiem b. r. dostatecznie w zboże i mąkę zaopatrzone zostały.

— P. *Thiers* został mianowany przez Kommissyą Budżetową sprawozdawcą Budżetu wydatków.

— Minister handlu przeznaczył na budowę dróg i mostów w departamencie Sekwany summę 194,000 fr. i powierzył zarząd teyże tuteyszym prefektom.

— *Journal des Débats* następuiące czyni uwagi o posiedzeniach Izby deputowanych d 3, 4 i 5 b. m. „Na wszystkich tzzech posiedzeniach talent, wymowa i iak mniemamy, rozum, przemogły na stronę obrońców dziedziczności parostw. W poniedziałek P. *Thiers*, we wtorek p. *Royer-Collard*, w środę p. *Guizot* dali się słyszyć z trzema wybornemi wnioskami, naylepszemi, iakie ieszcze w ciągu dyskussyi nad tak okrzyczanym przedmiotem przedstawiane były. Widzimy więc tu trzech znakomitych, zadziwiaiących wymową, sławnych w pisarstwie mężów, broniących liberalney i zachowawczey instytucyi przeciw przesądom ludu, przeciw chwilowym namiętnościom. Pierwszy, ieszcze młody, rozwiia w swey obronie wczesną doyrzałość rozumu, wielkiego dowcipu i nayrzadszego talentu krasomówcy, iaki ieszcze niewystąpił na politycznych zgromadzeniach naszych; drugi, sławny professor, pisarz głębokiey nauki, wyborny improwizator, okazuie przenikliwość, nabytą historycznemi wiadomościami i rozum wydoskonalony przez badania umysłowe; trzeci nakoniec, wielki metafizyk, mocny i wymowny logik, mąż pełen praktycznych i spekulacyynych doświadczeń, mówca nieporównany co do mocy, świeżości i oryginalności swych wniosków, nadaie swey kwestyi i ie ako piętno wziętości, na którą przed ledwo 4 laty wszystkich zwracały się oczy, równie iak polityczney swey przepowiedni, która niestety, dosyć się ziściła. Lecz, możnaż dać wiarę, ażeby ci trzey mężowie, których zdaniu wszechstronne ich stanowisko nadaie tak wielką wagę, bronili *złey* sprawy, i żeby przeciwnie ci, którzy im opponują zgubnym, niedorzecznym i przeciwnym sobie systemem, w którym się sami z sobą niezgadzaią, stawać mieli w sprawie *dobrey*.“

NIDERLANDY

z Hagi 8 Października.

— Jego Królewiczowska Mość Xiąże *Oranii* wydał na dniu wczorayszym następuiący rozkaz dzienny do woyska.

„Ninieyszym dziennym rozkazem uwiadamiam woysko, iż *Jego Królewska Mość* zlecił mi urzędownie, abym podał do wiadomości armii polowey, rozmaitych dowódzców twierdz i oddzielnych pod moimi rozkazami zostaiących korpusów, że zawieszenie broni między Hollandyą i Belgią, które 10 Paźdz. w południe o 12 godzinie skończyć się miało, na szczególne żądanie pełnomocników pięciu wielkich mocarstw, którzy na konferencyi Londyńskiey zebrali się, do dnia 25 t. m. do 12 godziny z południa przedłużonem zostało. Przyięcie tego żądania wspomnionych pełnomocników, zabrania z naszey strony wszelkich zaczepnych poruszeń aż do wyżey zakreślonego czasu. W głównéy kwaterze w Tylburgu 6 Paźdz. 1831 r. Feldmarszałek, naczelny dowódzca woyska *Wilhelm* Xiąże *Oranii*.“

— Zeszłey niedzieli młody Xiąże *Henryk* Syn Xięcia *Oranii* w towarzystwie półkownika *Koopmann* i innych Officerów z służby morskiey zwiedził Cytadellę Antwerpii. Młody Xiąże przy weyściu do tey twierdzy przyięty był muzyką garnizonu i głośnemi oznakami radości. W południe był na obiedzie u Jenerała *Chassé*, wieczorem zaś znaydował się w teatrze Cytadelli na przedstawieniu komedyi „Jokriss w nowey służbie“ Po skończonem widowisku Jego Królewiczowska Mość powrócił znowu do okrętu woiennego, stoiącego pod Lillo.

— Od kilku dni prawie codziennie przybywa do Cytadelli Antwerpii bardzo wiele zbiegów Belgiyskich rozmaitego stopnia i broni. Podług ich mniemania, liczba przechodzących zbiegów byłaby daleko większa, gdyby umyślnie między Belgiyskich żołnierzy niepuszczano wieści, że podobne zbiegi złego od Hollendrów doznaią przyięcia, a nawet przez tychże zwracani bywaią.

— Z Gandawy donoszą: Wiadomość o przedłużeniu zawieszenia broni zrobiła tu żywe wrażenie na umysłach. Stronnicy nowego porządku rzeczy zaczęli na nowo łudzić się nadzieią.

— Podług obrachunku, koszta proiektowaney kolei żelaznych maią wynosić na milę drogi 375,000 zł. holl.

PRUSSY

— *Gazeta Rządowa pruska* donosi o zawichrzeniu zaszłem w Xięstwie Neufchatel i Vallengin. Spokoyność wszakże została przywrócona, do czego przyłożyły się trzy bataliony woyska związku szwaycarskiego, do którego prowincya ta należy, wskutku układów z roku 1815. Burzyciele zwłasney chęci ponowili przysięgę wierności dla swego Monarchy i spodziewać się należy, że prawy porządek wszędzie będzie zatwierdzony. (Obszerniey szą wiadomość podamy później.)

DONIESIENIA PRYWATNE.

— *Powieści z Pisma Świętego*, wybrane z xiąg historycznych starego zakonu, przez *Autorkę Pamiątki po dobrey Matce*, wyszły w tych dniach na widok publiczny. Xiążka ta, napisana i drukowana w roku zeszłym, opatrzona pozwoleniem zwierzchności z dnia 18 Czerwca 1830 r., przeznaczona iest nie samym iuż tylko dzieciom i matkom, iak inne pisma teyże Autorki, ale całey, tyle szanowney klassie pracuiącey: rękodzielników, służących, włościan i t. p. Nauki moralne, na końcu każdey powieści będące, stosuią się równie do nich iak do dzieci, i bez przesady powiedzieć należy, że każdy tę pracę z owocem przeczytać może. Xiążka ta, złożona z 30 arkuszy, przedaie się we wszystkich składach xięgarskich, a mianowicie: u Gałęzowskiego, Hugnes, Brzeziny, Merzbacha, Magnusa, Wemmera, Kuhnigka, Kunkla, Szteblera, w Biurze Informacyynem i w sklepie ubogich. Cena na zwyczaynym papierze złp. 6 na lepszym złp 8.

Podpisany uwiadamia interesowaną publiczność, iż handel nowości i mód przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nr. 389. dotąd istnieiący, iest iego nieograniczoną własnością: że zaś Pani Teresa z Domakowskich Mollet, korzystaiąc z firmy iaką ten handel iest oznaczony, mogłaby kogo w błąd wprowadzić, więc ostrzegam wszystkich, aby długów i należytości temuż handlowi winnych, nikomu prócz mnie niewypłacali, ani też żadnych iey pożyczek na ten handel niedawali.

Franciszek *Mollet*.

Wydawca *K. M. Grabowski*.